

////////////////////////////////////  
Vlaams Brusselfonds  
Havenlaan 88, bus 70, 1000 BRUSSEL  
T 02 553 56 28  
[brussel@vlaanderen.be](mailto:brussel@vlaanderen.be)  
[vlaanderen.be/brussel](http://vlaanderen.be/brussel)

## Situering

De impact van de coronacrisis op de hele samenleving en op de Vlaams-Brusselse organisaties is ingrijpend. Als relancemaatregel na COVID-19 werd het Vlaams Brusselfonds versterkt met 10 miljoen euro aan investeringsmiddelen voor gemeenschapsinfrastructuur om het Nederlandstalige netwerk in Brussel te versterken.

Een deel van die middelen wordt voorbehouden voor de projectoproep 'gemeenschapsinfrastructuur als broedplek in Brussel'.

Daartoe schrijft de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel, Benjamin Dalle, een projectoproep uit.

## Opzet

De oproep 'gemeenschapsinfrastructuur als broedplek in Brussel' moet de samenwerking, de verbinding en de uitbouw van het Nederlandstalige gemeenschapsnetwerk in Brussel stimuleren en versterken. Door uitwisseling kunnen organisaties elkaars inhoudelijke werking bevuchten en kunnen er nieuwe ideeën en initiatieven groeien. Het vervlechten van het weefsel van organisaties kan hun veerkracht versterken.

De doelstelling is driedig: stimuleren van (inter)sectorale samenwerking, faciliteren van meervoudig ruimtegebruik en bijdragen aan een toekomstgerichte aanpak.

De focus ligt op (inter)sectorale samenwerking over gemeenschapsbevoegdheden heen of op het snijpunt ervan. Om die (inter)sectorale samenwerking te bevorderen, wordt gericht geïnvesteerd in gedeelde infrastructuur. Die gedeelde ruimtes vormen als het ware broedplekken waar nieuwe samenwerkingen en nieuwe initiatieven kunnen groeien.

Om dat te bereiken, brengen we de infrastructurele noden en opportuniteiten van het Nederlandstalige netwerk in Brussel in kaart en stemmen ze op elkaar af. Organisaties kunnen hun infrastructuur herdenken, om ze daarna te optimaliseren, te delen en op een duurzamere en toekomstgerichte manier vorm te geven.

In de **eerste fase** van de oproep kunnen geïnteresseerde organisaties zich **kandidaat stellen**. Ze doen dat op basis van een infrastructurele nood die ze ervaren, bijvoorbeeld een tekort aan ruimte of de nood aan een specifiek type ruimte. Anderen beschikken dan weer over infrastructuur die ze graag (deels) willen openstellen of zijn op zoek naar een concrete inhoudelijke samenwerking. Vervolgens

zullen gedetecteerde noden en opportuniteiten op elkaar worden afgestemd en wordt er gezocht naar mogelijke 'matches' voor het delen van infrastructuur.

Als de kandidaten instemmen om samen een investeringsproject te ontwikkelen, kunnen ze in een **tweede fase** aan een externe expert worden gekoppeld. Die begeleidt de kandidaten vanuit de eigen expertise bij het opstellen en indienen van een **subsidiedossier** voor infrastructuurinvesteringen. De expert wordt gekozen op basis van het type investeringsproject (verbouwing, aankoop materiaal, inrichting...) en op basis van specifieke vragen tot ondersteuning (beheer, duurzaamheid, toegankelijkheid...).

In die tweede fase wordt onderzocht of de ingreep vergunningsplichtig is. Bij de bevoegde instantie wordt advies gevraagd over de haalbaarheid en realiseerbaarheid van de vergunning en over de timing voor het krijgen van de vergunning. Er wordt ook duidelijk gemaakt welke organisatie het subsidiedossier indient en wie de eventuele subsidie ontvangt. Logischerwijze is de indiener diegene die over de infrastructuur beschikt. Met de partnerorganisatie(s) wordt in deze fase afgesproken hoe het gedeelde gebruik van ruimte, vergoedingen, langetermijnsamenwerking... juridisch zal worden geregeld. Dat alles moet duidelijk zijn bij het indienen van de subsidieaanvraag (getekende overeenkomst).

De concrete investeringen focussen op het openstellen, uitbreiden, creëren of inrichten van gemeenschappelijke infrastructuur om zo (inter)sectorale samenwerking te bevorderen, meervoudig ruimtegebruik (ook buitenruimtes) te faciliteren en een toekomstgerichte aanpak te stimuleren (via renovaties, uitbreidingen, herinrichtingen, verfraaiingen, tijdelijke ingrepen...). Zo mogelijk wordt de publieke ruimte betrokken. De infrastructuur is innovatief, duurzaam en toegankelijk, en laat toe om een inhoudelijke samenwerking te ontwikkelen tussen twee of meer organisaties. Het gaat alleen om bestaande infrastructuur (dus geen nieuwbouw), inclusief leegstaande panden.

De projectoproep wordt mee begeleid door vzw Architecture Workroom Brussels, een culturele denk-en-doe-tank voor innovatie binnen architectuur en is mee gedragen door een belangrijk aantal Vlaams-Brusselse (netwerk)partners.

Tijdens het hele proces wordt een omgeving gecreëerd waar de betrokken actoren actief van gedachten kunnen wisselen. Het streefdoel is om innovatieve praktijken en trajecten te valideren en 'goede praktijken' zo vaak mogelijk te delen, ook met de rest van Vlaanderen.

## Ambities

We schuiven met deze projectoproep rond broedplekken een vijftal onderliggende ambities naar voren. Die ambities zullen mee als leidraad dienen bij de beoordeling van de kandidaten.

### **1. Broedplekken als versnellers om aan maatschappelijke verandering te werken**

Broedplekken vormen een belangrijke hefboom om maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Zo zijn er tal van mogelijkheden om broedplekken te koppelen aan sociale, ruimtelijke en ecologische doelstellingen, zoals gemeenschapsvorming, ontmoeting, intergenerationaliteit, interculturaliteit, levenslang leren, diversiteit, multifunctioneel ruimtegebruik, klimaat, energie, circulair materiaalgebruik, alternatieve ontwikkelings- en beheersvormen...

### **2. Brussel als incubator-ruimte: een omgeving maken om nieuwe samenwerkingen te stimuleren**

Overall in Brussel geven organisaties vorm aan verandering. Om effectief verandering te realiseren, is er nood aan de opgetelde competenties van verschillende actoren. Broedplekken dragen bij tot de verdere uitbouw van netwerken om zo nieuwe samenwerkingsvormen tussen actoren en initiatieven te stimuleren. Via uitwisseling kunnen die initiatieven elkaar versterken. Dat helpt niet

alleen om de verknoping van het weefsel van organisaties te versterken, maar ook om de intensiteit van gemeenschappelijke initiatieven verder aan te wakkeren.

### **3. Leeromgeving en goede praktijken verbinden**

De projectoproep 'gemeenschapsinfrastructuur als broedplek in Brussel' maakt het mogelijk om een leeromgeving op te zetten, waarbij diverse organisaties collectief kunnen nadenken over hoe om te gaan met complexe maatschappelijke uitdagingen op concrete plekken en in concrete situaties. Het gaat daarbij niet alleen over het bundelen van kennis, maar ook over het stimuleren van de ontwikkeling van nieuwe praktijken. Door collectieve werksessies te organiseren, kunnen organisaties elkaar inspireren en kan er een verbinding tussen praktijken ontstaan in een 'community of practices' die ook na afloop van het project kan doorleven.

### **4. Broedplekken gaan over stenen én mensen**

Ruimte doet iets met de mensen en de mensen doen iets met ruimte. Vaak worden mensen en stenen tegenover elkaar gezet. Broedplekken vormen een 'en-en'-verhaal: de stenen creëren een context die mensen kansen biedt en de mensen creëren levendige plekken die op een positieve manier bijdragen aan de stad. Broedplekken vormen potentieel een belangrijke hefboom om aan sociale verandering en sociale inclusie te werken. Innovatief en duurzaam beheer van de gemeenschappelijke ruimte vormt daarbij een bijzonder aandachtspunt. Het is ook van belang om voldoende oog te hebben voor lokale verschillen en een aanpak te ontwikkelen die aansluit bij de specificiteit en eigenheid van diverse sociaal-ruimtelijke contexten.

### **5. Broedplekken maken de maatschappelijke meerwaarde van praktijken van gemeenschapsvorming zichtbaar voor Brussel en Vlaanderen**

De projectoproep is een manier om de vaak onzichtbare innovatieve praktijken van gemeenschapsvorming in de kijker te zetten en in een gedeeld verhaal te plaatsen. Het bundelen van krachten laat toe om via investeringen in de fysieke ruimte het netwerk van organisaties opnieuw uit te vinden, te verbeteren, te verduurzamen en succesvolle praktijken van gemeenschapsvorming te delen met anderen, ook in de rest van Vlaanderen.

## **Stappenplan**

De procedure verloopt volgens tien stappen:

1. We verspreiden de oproep breed met medewerking van (netwerk)partners, institutioneel en uit het middenveld (oa Vlaamse Gemeenschapscommissie, Brussels Kunstenoverleg, De Ambrassade, De Federatie, Demos, Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg, Lasso, Muntpunt en de onderwijsskoepels) (begin september 2021).
2. Vanaf 20 september kan je op onze website [vlaanderen.be/brussel](https://vlaanderen.be/brussel) een uiteenzetting bekijken met achtergronden, inspiratie en informatie.
3. Individuele organisaties stellen zich kandidaat door hun noden of aanbod te formuleren (18 oktober 2021).
4. Op basis van de kandidaatstellingen en een kaart van noden en opportuniteiten worden de kandidaten geselecteerd (november 2021).
5. We koppelen een maximaal aantal geselecteerde kandidaten aan elkaar op een matchmaking event. Bij een concrete match tussen gebruiker(s) en plek starten we een traject om een gemeenschappelijk investeringsproject uit te werken (begin december 2021).
6. We stellen per cluster zo nodig een expert aan die de kandidaat begeleidt bij het opstellen van een aanvraagdossier voor een investeringsproject (half december 2021).
7. De definitieve subsidiedossiers voor de investeringsprojecten worden ingediend (30 april 2022).

8. We checken of de subsidiedossiers voor investeringsprojecten voldoen aan de criteria van de oproep (mei 2022).
9. De subsidiedossiers worden administratief verwerkt en de subsidies worden al dan niet toegekend (juni-juli 2022).
10. De geselecteerde investeringsprojecten kunnen worden uitgevoerd (vanaf juli 2022).

De investeringen moeten uiterlijk in juli 2026 voltooid zijn.

## Welke organisaties kunnen zich kandidaat stellen?

De doelgroep van de oproep zijn Nederlandstalige organisaties in Brussel die voldoen aan deze voorwaarden:

- De organisatie is een publiek- of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstoogmerk.
- De statuten van de organisatie zijn - in voorkomend geval - in het Nederlands in het Belgisch Staatsblad verschenen.
- De organisatie is ingebed in een Nederlandstalig netwerk en is erkend of gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
- De infrastructuur waarop de subsidie betrekking heeft, ligt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Voor de aanbieder van de infrastructuur: de organisatie is eigenaar van de infrastructuur of huurder, erfpachter of gebruiker voor lange duur (ten minste 10 jaar voor onroerende goederen en ten minste 5 jaar voor roerende goederen).

## Hoe kan een organisatie zich kandidaat stellen?

Een organisatie kan zich op drie manieren kandidaat stellen voor deze projectoproep:

- Een organisatie stelt zich individueel kandidaat als aanbieder van of vrager naar infrastructuur.
- Indien er al een samenwerkingsverband gevormd is kunnen organisaties één kandidaatstelling indienen, die de verschillende partners samen ondertekenen.
- Als een organisatie haar infrastructuur aanpast zodat meerdere andere (kleinere) organisaties er gebruik van kunnen maken, kan die organisatie zich kandidaat stellen met definiëring van de toekomstige gebruikers. Een intentieverklaring volstaat.

## Beoordelingscriteria

De projectvoorstellen (kandidaatstellingen) worden aan de volgende inhoudelijke criteria getoetst:

### 1. Motivatie

De mate waarin de kandidaat aantoont hoe de investering kan bijdragen tot (inter)sectorale samenwerking, gedeeld ruimtegebruik en een toekomstgerichte aanpak.

### 2. Ambitie

De mate waarin de kandidaat aantoont dat de investering ook een projectoverstijgende impact zal hebben en een bijdrage kan leveren aan (minstens drie van) de vijf vooropgestelde ambities, meer bepaald:

1. Hoe kan het voorstel bijdragen tot de versnelling van maatschappelijke doelstellingen (onder meer klimaat, energie, circulair materiaalgebruik, multifunctioneel ruimtegebruik, gemeenschapsvorming, ontmoeting, levenslang leren, diversiteit, alternatieve ontwikkelings- en beheersvormen)?

2. Op welke manier zal het voorstel de versterking van lokale netwerken en nieuwe samenwerkingsvormen stimuleren?
3. Welke kennis en praktijkervaring kunnen en/of willen de kandidaten delen binnen een ruimere 'community of practices'?
4. Hoe kan het voorstel bijdragen tot sociale verandering? Welke (ruimtelijke en niet-ruimtelijke) hefboomen zet de kandidaat daarvoor in?
5. Hoe zal het voorstel zichtbaarheid genereren en tonen wat de maatschappelijke meerwaarde van broedplekken als gemeenschapsvormend instrument voor Brussel vormt?

### 3. Aanbod

De geloofwaardigheid van een plan van aanpak. Welke personele (eigen personeel, vrijwilligers...) en tijdsinzet kan de kandidaat in de weegschaal leggen om dit traject tot een succesverhaal te maken?

De subsidiedossiers die uit dit proces voortvloeien, zullen niet enkel aan deze criteria worden getoetst, maar ook aan de inhoudelijke en financiële haalbaarheid en realiseerbaarheid van het voorstel.

#### Hoogte van de subsidie

Het minimumbedrag voor een subsidieaanvraag bedraagt 50.000 euro. Het maximumbedrag bedraagt 250.000 euro.

#### Datum van de kandidaatstelling

De kandidaatstelling wordt uiterlijk op maandag 18 oktober 2021 ingediend bij de Vlaamse overheid via [brussel@vlaanderen.be](mailto:brussel@vlaanderen.be). De subsidieaanvrager gebruikt voor de aanvraag een standaardformulier (zie [vlaanderen.be/brussel/](http://vlaanderen.be/brussel/)).

#### Aandachtspunten

- De subsidie moet worden gebruikt om meerwaarde te creëren voor de subsidiehouder, maar dat mag niet ten koste van de samenwerkende organisatie(s) gaan, bijvoorbeeld door een verhoging van de huurprijs.
- Als de ingreep vergunningsplichtig is, moet de subsidieaanvrager ofwel over de vergunning beschikken bij het indienen van de subsidieaanvraag, ofwel advies gevraagd hebben bij de bevoegde instanties over de haalbaarheid en realiseerbaarheid van de vergunning, en over de timing voor het krijgen van de vergunning.
- De toegankelijkheid van gebouwen is een belangrijke pijler van het toegankelijkheidsbeleid van de Vlaamse overheid. Daarom kunnen we het investeringsproject laten begeleiden. [Inter](#) (het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen) is daarbij onze partner en kan ondersteuning bieden om de infrastructuur toegankelijk te maken voor een grote groep van gebruikers. Wij dragen de kosten voor de haalbaarheidsstudie en het begeleidingstraject met eindcontrole.
- De subsidie kan niet worden gebruikt voor investeringsprojecten die al helemaal uitgewerkt zijn en op stapel staan. Het is niet de bedoeling om een eventuele meerprijs van bestaande investeringsprojecten met deze subsidie op te vangen. Het is wel mogelijk om een lopend investeringsproject te heroriënteren, uit te breiden of te versnellen rekening houdend met de criteria van deze projectoproep.
- De subsidie kan worden toegekend voor het volledige investeringsproject, maar co-financiering vanuit andere overheden, vanuit eigen werkingsmiddelen of vanuit een eigen financiële inbreng wordt aangemoedigd.

- Het richtlijnenkader van het Vlaams Brusselfonds bepaalt welke kosten in aanmerking komen.
- Kosten voor studieopdrachten en erelonen zijn beperkt tot 10% van de gesubsidieerde investering.

## Inlichtingen

Met vragen over deze projectoproep kan je terecht bij:

[gunter.bousset@vlaanderen.be](mailto:gunter.bousset@vlaanderen.be) (02 553 57 34)

[kassandra.bulckaert@vlaanderen.be](mailto:kassandra.bulckaert@vlaanderen.be) (02 553 58 24)

[ann.steenwinckel@vlaanderen.be](mailto:ann.steenwinckel@vlaanderen.be) (02 553 56 23)